

प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद्
पदपूर्ति तथा बढुवा समिति
सानोठिमी, भक्तपुरको

स्वास्थ्य प्रशिक्षक (नर्सिङ्ग)/सहायक लेक्चरर (नर्सिङ्ग)
(अधिकृत स्तर तृतीय श्रेणी प्राविधिक) पदको
खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

सेवा : प्राविधिक तथा प्रशिक्षण	समूह : स्वास्थ्य प्राविधिक तथा प्रशिक्षण
उपसमूह : नर्सिङ्ग	पद : स्वास्थ्य प्रशिक्षक (नर्सिङ्ग)/सहायक लेक्चरर (नर्सिङ्ग)
स्तर : अधिकृत स्तर तृतीय	
पाठ्यक्रमको रूपरेखा : यस पाठ्यक्रमको आधारमा निम्नानुसार दुई चरणमा परीक्षा लिइनेछ ।	
प्रथम चरण : लिखित परीक्षा	पूर्णाङ्क : ३००
द्वितीय चरण : अन्तरवार्ता	पूर्णाङ्क : २५

प्रथम चरण : लिखित परीक्षा योजना

पत्र	विषय	खण्ड	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या	अंक भार	समय	पूर्णांक	उत्तीर्णांक
प्रथम	सामान्य ज्ञान तथा नेपालको शिक्षा प्रणाली र प्रशिक्षण व्यवस्थापन	खण्ड (क) सामान्य ज्ञान र सामाजिक अध्ययन	बस्तुगत बहुउत्तर (Multiple Choice)	२५	२५ X २ = ५०	३० मिनेट	१५०	६०
		खण्ड (ख) नेपालको शिक्षा प्रणाली र प्रशिक्षण व्यवस्थापन	विषयगत (Subjective)	५ १	५ X १५ = ७५ १ X २५ = २५	२ घण्टा ३० मिनेट		
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी प्राविधिक विषय	सेवा सम्बन्धी समूह/उपसमूहको प्राविधिक विषय	बस्तुगत बहुउत्तर (Multiple Choice)	२५	२५ X २ = ५०	३० मिनेट	१५०	६०
			विषयगत (Subjective)	५ १	५ X १५ = ७५ १ X २५ = २५	२ घण्टा ३० मिनेट		

द्वितीय चरण : अन्तरवार्ता योजना

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली
अन्तरवार्ता	२५	मौखिक

- माथि उल्लेखित सेवा अन्तर्गतका समूहहरूको खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम उपर्युक्त बमोजिम हुनेछ ।
- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अङ्ग्रेजी अथवा नेपाली र अङ्ग्रेजी दुवै हुन सक्नेछ ।
- यस पाठ्यक्रममा जे सुकै लेखिएको भएतापनि पाठ्यक्रममा परेका ऐन, नियमहरू परीक्षाको मितिभन्दा ३ (तीन) महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाइएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा रहेको सम्झनु पर्दछ ।
- विषयगत उत्तर आवश्यकता अनुसार निम्न चार भागमा विभाजन गरी प्रस्तुत गर्नुपर्नेछ ।
(क) पहिलो भागमा समस्या पहिचान
(ख) दोस्रो भागमा समस्या समाधानका लागि मौजुदा सरकारी नीति र कार्यक्रम
(ग) तेस्रो भागमा समस्या समाधानका लागि सुझाव
(घ) चौथो भागमा सुझाव कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्यांकन गर्ने ठोस तरिका
- प्रथम चरणको लिखित परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको अन्तरवार्तामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- प्रथम चरणको लिखित परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारको प्राप्त अङ्क र द्वितीय चरणको अन्तरवार्तामा प्राप्त गरेको अङ्क जोडी योग्यताक्रम अनुसार सिफारिस गरिनेछ ।
- पाठ्यक्रम लागु मिति : २०७१ वैशाख २३ गते ।
- यस भन्दा अगाडि लागु भएको माथि उल्लिखित सेवा/समूह/उप-समूहको पाठ्यक्रम खारेज गरिएको छ ।

द्रष्टव्य: सीमित खुल्ला प्रतियोगिताको लागि पनि यही पाठ्यक्रम लागू हुनेछ । साथै उक्त सीमित खुला प्रतियोगितातर्फका उम्मेदवारहरूको लिखित परीक्षाको उत्तीर्णाङ्क परिषद्को कर्मचारी सेवा शर्त तथा सुविधा सम्बन्धी विनियमावली २०६९ को विनियम २९ मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।

**स्वास्थ्य प्रशिक्षक (नर्सिङ्ग)/सहायक लेक्चरर (नर्सिङ्ग)
(अधिकृत स्तर तृतीय श्रेणी प्राविधिक) पदको
खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम**

प्रथम पत्र : सामान्य ज्ञान तथा नेपालको शिक्षा प्रणाली र प्रशिक्षण व्यवस्थापन

खण्ड “क” सामान्य ज्ञान र सामाजिक अध्ययन

पूर्णाङ्क - ५०

१. नेपालको भौगोलिक ऐतिहासिक, आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक, राजनीतिक अवस्था र खेलकुद सम्बन्धी जानकारी
२. विश्वका महत्वपूर्ण समसामयिक घटना सम्बन्धी जानकारी
३. विज्ञान प्रविधि सम्बन्धी महत्वपूर्ण उपलब्धि सम्बन्धी जानकारी
४. नेपालको लोकतन्त्रका लागि भएका महत्वपूर्ण अभ्यासहरू
५. नेपालको शैक्षिक विकासका प्रयासहरू
६. भौगोलिक आधारमा नेपालको विभाजन र प्रत्येक भागका विशेषताहरू, नेपालको प्राकृतिक सम्पदा, जलस्रोत, पहाडहरू, खानी, जलवायु
७. नेपालको इतिहास प्राचिनकाल, मध्यकाल र आधुनिक कालसम्मको जानकारी
८. नेपालमा योजनाबद्ध विकास र नेपालको सरकारी बजेट प्रणाली
९. वातावरण प्रदूषणका कारणहरू र यसबाट हुने खतराहरू, वातावरण स्वच्छ र सन्तुलित राख्ने उपायहरू, शहरीकरण र जनसङ्ख्या वृद्धि तथा वातावरणको सम्बन्ध
१०. नेपालको परराष्ट्र सम्बन्ध, सार्क, विमिस्टेक र संयुक्त राष्ट्रसङ्घ सम्बन्धी जानकारी
११. समावेशीकरण, सशक्तिकरण र सकारात्मक विभेद
१२. नेपालको शासन प्रणाली र शासन सम्बन्धी जानकारी, कानूनी शासन, असल शासन, लोकतान्त्रिक मूल्य र मान्यता, बहुदलीय प्रजातान्त्रिक व्यवस्था, लोकतन्त्र, लोकतान्त्रिक गणतन्त्र, समावेशी लोकतन्त्र, समावेशीकरण, समानुपातिक प्रतिनिधित्व, सकारात्मक विभेद, लैंगिक समता, महिला शसक्तिकरण, नागरिक शिक्षा, सङ्घीयता ।

खण्ड “ख” नेपालको शिक्षा प्रणाली र प्रशिक्षण व्यवस्थापन

पूर्णाङ्क - १००

१. विद्यालय तहको शिक्षा

- १.१ प्रारम्भिक बाल विकास/पूर्व प्राथमिक शिक्षा
- १.२ आधारभूत शिक्षा (कक्षा १ देखि ८ सम्म)
- १.३ माध्यमिक शिक्षा
- १.४ उच्च माध्यमिक शिक्षा

२. उच्च शिक्षा

- २.१ नेपालका विश्वविद्यालयहरू र त्यसका सङ्कायहरू
- २.२ शैक्षिक प्रतिष्ठानहरू

३. नेपालमा शिक्षा विकासको इतिहास

- ३.१ शैक्षिक इतिहास र महत्वपूर्ण शैक्षिक घटनाहरू
- ३.२ शिक्षाका योजनाहरू र नेपालको आवधिक विकास योजनाहरूमा शिक्षाका योजना तथा कार्यक्रमहरू
- ३.३ चालु आवधिक योजनामा शिक्षा ।

४. प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद् सम्बन्धी जानकारी पृष्ठभूमि र महत्व
 - ४.१ प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद्को पृष्ठभूमि र महत्व
 - ४.२ प्राविधिक शिक्षा र साधारण शिक्षाको तुलनात्मक अध्ययन
 - ४.३ प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीममा गरीव र पिछडिएका वर्गहरूको पहुँच
 - ४.४ प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीमका अवसर, चुनौति र सम्भावनाहरू
 - ४.५ प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद् सेवामा वृत्ति विकास (Career Development) र कार्यक्षमताको प्रतिस्पर्धात्मक विकास
 - ४.७ प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद्को संस्थागत संरचना र व्यवस्थापन
 - ४.८ प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद्को गुणस्तरीयता र प्रभावकारीता

5. Training Design:

- 5.1 Training needs analysis with customers and the participants
- 5.2 Training courses and training packages in child/adult friendly environment
- 5.3 Training materials such as reading materials, projected and non-projected visuals
- 5.4 Training sessions for child /adult learning environment
- 5.5 Training follow-up

6. Training Delivery and Evaluation:

- 6.1 Training session management
- 6.2 Participants; knowledge, skills and attitude prior to training
- 6.3 Participants' gain in knowledge and skills.
- 6.4 Training Evaluation

7. Writing Documentation:

- 7.1 Writing reports
- 7.2 Filling system and communicate accordingly
- 7.3 Documentation system of trainings

8. Others

- 8.1 Training follow-up and report to concerned authorities
- 8.2 Customer care agent to various technical schools and other customers
- 8.3 Consultancy services to INGOs
- 8.4 Facilitate workshops / meeting
- 8.5 Monitor training programs
- 8.6 Perform consulting and continuing trainings tasks
- 8.7 Yearly plan of operation
- 8.8 Planning and estimating organizational budget
- 8.9 Maintenance system of the organization

9. Physical abilities

- 9.1 Physically and mentally fit to work

10. Instructional Skills

- 10.1 Develop a lesson plan
- 10.2 Develop a session plan (5D method)
- 10.3 Develop PowerPoint slides

स्वास्थ्य प्रशिक्षक (नर्सिङ्ग)/सहायक लेक्चरर (नर्सिङ्ग)
(अधिकृत स्तर तृतीय श्रेणी प्राविधिक) पदको
खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र : सेवा सम्बन्धी प्राविधिक विषय

पूर्णाङ्क - १५०

- 1. Maternal and child health**
 - 1.1 Immunization Schedule
 - 1.2 Rehydration procedure
- 2. Midwifery A:**
 - 2.1 Menstrual cycle and menstruation
 - 2.2 Calculation of LMP / EDD and gestation week of pregnancy
 - 2.3 Ante natal Visit (for 5 times)
 - 2.4 Treat common minor disorder of pregnancy

B: Manage normal/abnormal labour, Managed for 1st 2nd, 3rd and 4th stage of labour

C: Examine the new born baby and post natal mother.

D. Child Care

 - Treatment of minor problem and refer of unmanageable cases
 - Nutrition and food malnutrition's healthy children
- 3. Management/ supervision:**
 - 3.1 Need identification.
 - 3.2 List the standard method of monitoring and ordering supplies.
- 4. Community Health Nursing:**
 - 4.1 Primary health care- definition, elements, role of nurse in PHC
- 5. Health policies**
 - 5.1 Child Health
 - 5.2 Expanded Programme in Immunization (EPI)
 - 5.3 Nutrition Strategy and Programme
 - 5.4 Control of diarrheal diseases (CDD)
 - 5.5 Acute Respiratory Diseases (ARI)
 - 5.6 General Health Institute
 - 5.7 TCDC decentralization in health services
 - 5.8 Public Acts, Narcotic Act, Children Act, Consumer Protection Act
- 6. Reproductive Health (PHC components)**
 - 6.1 Family planning, Safe motherhood, Community Health Volunteer, TBA programme, Out Reach Care (ORC)
- 7. Disease Control**
 - 7.1 Malaria, Kala-azar, Tuberculosis, Leprosy, HIV/AIDS/STDs
- 8. Community Drug Programme**
- 9. National and International Non-Government Organization - NAN, Nepal Nursing Council, ICN**
 - 9.1 Family Planning Association of Nepal (FPAN)
 - 9.2 Aama Milan Kendra (Mothers club)
 - 9.3 Nepal CRS Company, Nepal Red Cross, National Vitamin A Programme
 - 9.6 Britain Nepal Medical Trust (BNMT)
 - 9.10 Department of Drug Administration
 - 9.11 WHO, UNICEF, UNFPA, USAID, GTZ

10. Administration and Management

- 10.1 Management : Principles, functions
- 10.2 Planning : Concept, principles
- 10.3 Motivation : Concept theories of motivation
- 10.4 Leadership : Concept, Leadership
- 10.5 Coordination : Techniques and approaches of effective coordination
- 10.6 Communication and Counseling : Concept, communication processes and barrier to effective communication
- 10.7 Decision making: Problem solving techniques
- 10.8 Participative management : Techniques of participation
- 10.9 Time management : Essential factors and strategies for effective time management
- 10.10 Conflict Management: Level of conflict, Strategies for conflict management
- 10.11 Stress management : Concept, causes and sources of stress, techniques of stress management
- 10.12 Appreciative Inquiry : Concept
- 10.13 Human Resource Management : Concept, functions and different aspects

11. Specific content on Job related activities in Nursing

- 11.1 Types and use of theories and models in Nursing
- 11.2 History of Nursing in Nepal, Aim of Nursing, Principle of Nursing, Trends and issues in Nursing
- 11.3 Methods of empowering using Leadership, Communication Management
- 11.4 Guidance and Counseling in Nursing, Public Relation in Nursing
- 11.5 Nursing Personnel Management, Risk Management in Nursing
- 11.6 Disaster / mass causality Management
- 11.7 Problem and Stress Management in Nursing
- 11.8 Equipment / supplies Management, Nursing record and report
- 11.9 Job description of various categories of Nursing personnel
- 11.10 Process of conducting nursing In-Service education / education programme

12. Education (Health Education)

- 12.1. Identification of learning need of personnel
- 12.2. Planning of short and long term educational programme in nursing
- 12.3. Implementation of educational programme
- 12.4. Monitoring, supervision of educational programme
- 12.5. Evaluation of short term and long term educational programme
- 12.6. The educational programme for clients, family community

13. Recording and Reporting

- 13.1. Nursing Staff, leaves confidential report, Hospital record, In-service education, research activities, Infection control nursing service activities, Inventories, Attendance.

14. General Health Problems related to each body system throughout life term

- 14.1 New born, Infant, Todler, Pre-School children, School Children, Adolescence reproductive health, Young adult hood, Adult hood, Early and late middle aged, Elderly, Each body system problems, Infective, Degenerative change, Musculo skeletal system, Nervous system, Respiratory system, Circulatory cardio vascular, Genito urinary system, Gastrointestinal system, Endocrinal system, Reproductive System Male / Female

15. Midwifery

- 15.1 Antenatal care, Natal Intra natal, Post natal, Comprehensive abortion care, Post abortion care, Legalization of abortion, Safe abortion of policies and strategies, Family reproductive health, Gender mainstreaming in health.

16. Indicators

16.1 Health Indicators, Demography / Socio-cultural, Socioeconomic, Reproductive health indicators, Population Dynamic.

17. Mental Health Problem in Nepal

17.1 Preventive, promotive and rehabilitative aspects, Drug abuse, HIV/AIDS, Alcoholism

18. Nursing Research

18.1 Purpose of nursing research, Scope of Nursing research, Area/elements of Nursing research, Components and research proposal

19. सेवा सम्बन्धी ऐन नियमहरू

19.1 नेपाल नर्सिङ्ग परिषद्को ऐन तथा नियमावली

19.2 स्वास्थ्य सेवा ऐन र नियमावली

19.3 National Health Policy

19.4 Organization Structure of Ministry of Health

19.5 Health Planning at District Level

19.6 Health Management Information System

19.7 Current Trend in Nursing Education

19.8 History of Nursing in Nepal pre and post 1972

19.9 Role of NNC in quality nursing education

20. कार्यालयमा कम्प्यूटरको प्रयोग

20.1 कम्प्यूटर सम्बन्धी आधारभूत ज्ञान

20.2 Microsoft Office (Ms Word, Ms Excel, Ms PowerPoint) सम्बन्धी जानकारी

द्रष्टव्य: : द्वितीय पत्र सेवा सम्बन्धी प्राविधिक विषयबाट ५० अंक भएको वस्तुगत बहुउत्तरको प्रश्नहरू तथा १०० अंक भएको विषयगत प्रश्नहरू सोधिनेछन् ।

-समाप्त-